

BV Rendement

Dit artikel wordt u aangeboden door BV Rendement

BV Rendement is het nieuws- en adviesmagazine voor directeuren-grotaandeelhouders en ondernemers in het MKB. In BV Rendement leest u maandelijks praktische artikelen over onder meer fiscale wet- en regelgeving, financiële zaken en arbeidsrechtelijke onderwerpen én alle overige actuele informatie met betrekking tot uw bedrijfsvoering.

BV Rendement biedt u onder andere:

- nieuws over veranderende wet- en regelgeving;
- rubrieken met concrete adviezen en tips die u direct in de praktijk kunt brengen;
- artikelen over ondernemerskwesties als het gebruikelijk loon, de auto van de zaak en ontslagrecht;
- marktanalyses over onder meer arbodienstverleners, tankpassen en incassobureaus;
- wekelijkse e-mailservice met het allerlaatste nieuws;
- een aanvulling op de inhoud van elke uitgave met praktische, online tools.

Kijk voor meer informatie of een proefabonnement op www.rendement.nl/bvblad

DOE UW BV EEN PLEZIER MET NORMAAL NEDERLANDS IN OVEREENKOMSTEN

Duidelijke taal!

Iedere ondernemer heeft juridische teksten nodig. Denk aan arbeidsovereenkomsten, algemene voorwaarden, maar ook gewoon contracten voor leveringen en aanmaningen. Al die stukken worden vaak geschreven in een soort plechtig Nederlands. Dat is nergens voor nodig. Maakt u er indruk mee? Ja, u maakt een bepaald soort indruk, namelijk een onzekere. Zulke formuleringen lijken misschien heel ‘veilig’, maar met een overdaad aan wolligheid kunt u uiteindelijk uzelf in de vingers snijden.

Bij het schrijven van juridische teksten gebeurt er iets wonderlijks. Hoewel duidelijkheid juist in dat soort teksten belangrijk is, hebben mensen (ook professionele juristen) de neiging ineens heel wollig te gaan schrijven. De opstellers vervangen makkelijke woorden door moeilijke, ze fietsen ouderwetse termen in de tekst en maken zinnen onleesbaar lang. Wat eigenlijk bedoeld wordt, schrijven zij zo omslachtig mogelijk op, alsof het een beetje ordinair zou zijn als iedereen meteen zou begrijpen wat er staat. Terwijl het nou net de bedoeling is dat zo'n tekst goed te snappen is.

Uit onderzoek naar het gebruik van jargon en formele uitdrukkingen, blijkt dat wollige taal toch voornamelijk gebruikt wordt door onzekere vakbroeders. Het lijkt een soort compensatiedrang. Iemand die het echt begrepen heeft, kan en durft het ook in normale taal op te schrijven.

Juristentaal

Is het voor de veiligheid misschien toch goed om oubollige taal te gebruiken, al was het maar omdat iedereen dat doet? Nee, integendeel. Het risico van het gebruik van typische juristentaal is dat er iets komt te staan dat er weliswaar heel

formeel uitziet, maar dat op meerdere manieren geïnterpreteerd kan worden. Dat wordt keihard afgestraft als u er ooit mee voor de rechter komt. U krijgt dan de ‘contra proferentem’-regel om uw oren. Paradoxaal genoeg is deze regel zelf alleen maar bekend onder zijn Latijnse naam, maar de strekking is dat u duidelijke taal moet gebruiken. Als u een bepaald artikel in overeenkomsten of algemene voorwaarden heeft geschreven en de tekst is voor meer dan één uitleg vatbaar, geldt de uitleg die het best uitkomt voor de ander.

Achtergrond

Het bekendste principe bij de uitleg van overeenkomsten is het zogenoemde Haviltex-criterium en het daarvan afgeleide – excuseer voor de term – ‘haviltexen’. Naar Nederlands recht geldt tussen partijen niet alleen maar wat zij letterlijk met elkaar hebben afgesproken. De afspraken worden in de praktijk verder ingevuld door wat zij redelijkerwijs mochten begrijpen van elkaar en van de letterlijke tekst. Dat verder invullen heet haviltexen. Daarbij speelt nadrukkelijk een rol wat voor achtergrond een bepaalde partij heeft en hoeveel juridische

kennis er van zo iemand verwacht mocht worden. Zo zal een rechter van een ondernemer meer kennis verlangen dan van een doorsnee burger.

U kunt dus wel allerlei slimmigheidjes opschrijven in een soort juridische geheimtaal, maar als uw klant dat niet snapt en met zijn achtergrond ook niet hoeft te snappen, heeft u er niets aan. Doe dus liever wat minder hoogdravend en schrijf gewoon op wat u bedoelt. Dan blijft het overeind als juristen ermee gaan haviltexen.

Indrukwekkender

Een onderdeel waarbij het heel vaak misgaat, is het artikel in contracten over het eindigen en (automatisch) verlengen van de overeenkomst. Dan loopt het contract ongewild door, of partijen weten niet meer hoe ze het moeten opzeggen. Dit thema is op zich niet zo ingewikkeld. Toch zijn deze bepalingen vaak zo lastig geformuleerd dat de betekenis onduidelijk is, of de zin gewoon niet klopt. Het wemelt van de termen (beëindiging, ontbinding, opzegging) waarvan de opsteller de precieze betekenis niet lijkt te kennen, en om het nog wat indrukwekkender te maken kan er alleen maar worden opgezegd per ‘aangetekend schrijven’. Een aangetekende brief is geen wondermiddel. Daarmee bewijst de verzender hooguit dát hij een brief heeft verzonden, maar niet wat er in stond. Spreek liever een vaste periode af. Als beide partijen daarna willen verlengen, doen ze dat. Als zij de samenwerking willen evalueren, doen ze dat. Dat hoeft niet te worden uitgeschreven in de overeenkomst. En als een partij toch moet kunnen opzeggen, spreek dan af dat de bewijslast voor de opzegging bij

de verzender ligt. Dan kan hij ook per e-mail opzeggen, maar komt het voor zijn risico als die e-mail niet aankomt.

Contractvulling

Het gebruik van normaal Nederlands helpt al enorm, maar het is niet genoeg. Zorg ook voor een ‘normale’ structuur. Niemand leest algemene voorwaarden graag in piepkleine lettertjes. Het nadeel van een normale lettergrootte is natuurlijk dat er meer pagina’s nodig zijn. Maar ook daar is iets aan te doen: schrappen. Veel overeenkomsten zijn gewoon veel te dik (zie ook het kader). Het gevolg is dat de overeenkomst geen overzichtelijke weergave van de afspraken is, en dat is nu juist wél de bedoeling. Uw bv heeft er zelf last van als u niet meer makkelijk kunt zien wat uw rechten zijn tegenover leveranciers, klanten en werknemers. Schrap dus alle flauwekul. Vraag u bij ieder artikel af: wat gaat er mis als dit artikel er niet meer in staat? Radicaal schrappen is

eng, maar u krijgt er overzichtelijke afspraken voor terug. Het komt aan op gezond verstand, u hoeft geen jurist te zijn om overbodige contractvulling te herkennen. Zo is het niet nodig om algemeen bekende begrippen te definiëren, of vast te leggen dat met enkelvoud soms ook meervoud bedoeld wordt. Of voortdurend te benadrukken dat de bijlagen óók bij de overeenkomst horen.

Geheimen

Voor de jurist die een contract maakt is het verleidelijk om ronkende passages te herhalen om de overeenkomst wat meer body te geven. Zo komen in veel overeenkomsten geheimhoudingsclausules voor terwijl er helemaal geen geheimen te beschermen zijn. Nog gevaarlijker is het dat veel mensen contracten ondertekenen waar hele passages in staan die ze niet begrijpen. Gooi al die artikelen eruit. In veel overeenkomsten staan clausules waarmee allerlei wettelijke bepalingen worden uitgesloten. Dat kan nuttig zijn,

maar er staan geen al te gekke dingen in de wet, dus als u daarvan wilt afwijken moet u wel weten waarom u dat doet. Overigens: als u toch onderhandelt over een nieuw contract, is het helemaal niet gek om naast inhoudelijke aanpassingen ook begrijpelijke taal voor te stellen.

Dreigementen

Als u er eenmaal op let, zult u nog veel meer juridisch geformuleerde onzin tegenkomen. Een bekend voorbeeld is het bordje in de garderobe met de tekst dat de directie zich niet aansprakelijk stelt voor schade. Ten eerste ligt het nogal voor de hand dat de directie niet zichzelf aansprakelijk stelt. Ten tweede brengt zo’n bordje geen verandering in de vraag wie er aansprakelijk is als er iets gestolen wordt. Dat is namelijk de dief, tenzij het een bewaakte kapstok is.

Uw bv heeft natuurlijk niet van dat soort bordjes, maar misschien wel een lange lijst met juridische dreigementen in de e-mailhandtekening. Ook hier geldt: dat iedereen het doet, maakt nog niet dat het zinnig is. Schrap de onzin. Degene die een bericht heeft ontvangen dat niet voor hem bedoeld was, snapt zelf ook wel dat het beleefd is om zich even te melden en het bericht te verwijderen. Hij zal dat niet sneller doen als u hem daartoe met juridische taal aanspoort.

Bert van Mieghem, advocaat bij Wybenga Advocaten, e-mail: vanmieghem@wybenga-advocaten.nl

Getekend arbeidscontract

Een bekende Nederlandse chocoladefabrikant gebruikt arbeidsovereenkomsten in de vorm van een getekend stroomschema op één A4’tje. Dat ziet er sympathiek uit, het past bij het imago van de onderneming en voor beide partijen is gemakkelijk te zien wat de afspraken zijn. Het ziet er op het eerste gezicht opmerkelijk uit, maar zo’n tekening is veel effectiever dan het traditionele dikke pak papier.